

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

L'Estatut ha passat per la Porta del Sol amb bastant bona sombra

Any I - Núm. 9

Barcelona, 18 d'agost de 1931

Preu: 20 cèntims

JA NO SABEM A QUIN MÓN SOM!

Catalunya no tindrà més remei que reprimir severament el separatisme castellà

(Del nostre enviat especial en el viatge de la Generalitat a Madrid.)

Catxec, catxec, catxec, catxec, catxec, etc.; el tren marxa com aquell qui va via enllà. De tant en tant, la locomotora feia un xiulet que trencava el silenci — relatiu — de la nit: Lluhiiiiiii... I les rodes, en passar les agulles de les estacions, tenien un traqueig especial, i deien, ritmadament: Dol-cet-Den-càs-Dol-cet-Dol-cet-Den-càs. El tren es parava un moment, i en reprendre la marxa, els primers esbufecs de la locomotora feien, pausadament: Cam-pa-lans-Cam-pa-lans...

Com vostès poden veure, entre la màquina i els vagons ho deien gairebé tot. No hi va haver manera, però, que pronuncessin amb una certa correcció el nom il·lustre del senyor Puig i Ferrater, ni el no menys il·lustre del senyor Riera Puntí. Mentrestant, ressonaven encara a la nostra oïda les ovacions amb què ens havia acompanyat el poble de Catalunya. Quina era l'acollida que ens reservaven les terres castellanes? Ah! i qui diu ah!, diu misteri.

Passava una estació, una altra i una altra, és a dir, tantes estacions com hi ha d'aquí a Madrid. A la majoria d'elles, un silenci respectuós i cordial trencat només pels marmatius inevitables del cap de l'estació, es deixava sentir. De manera que quedem que era un silenci que es deixava sentir. Després diran que no s'apren viatjant!

Catxec, catxec, catxec, catxec... Dol-cet-Den-càs-Dol-cet-Den-càs... Ja som a l'entrada de Madrid. Ai, ai! ¿què passarà? En Pere Comes fa el cor fort, mentre va perdent quilos de greix pels corredors. En Carasco treu la brunissima cara per una finestreta, i una de les nenes desapareixides que, per cert, passava en aquell moment, fa:

—Mira! Hasta llevan un mo-ro amigo.

Va haver-hi quart i ajuda a donar pressa a en Gassol: des de Guadalajara que s'estava treient els torcidos i encara no havia acabat. I amb aquestes, ja érem a Madrid. El primer que es va enfilar al vagó fou en Nicolau d'Oliver. Estava tan emocionat, que va abraçar el controlleur en lloc d'en Macià, i va clavar un pessic a l'anca del comandant Farràs, creient que es tractava de la cambra de la senyora Aiguader.

La resta, vostès ja la saben.

El poble de Madrid, complint les recomanacions d'El Sol, estava formant en dos rengles, amb la mà al pit, a banda i banda de l'estació, tal com fan els hidalgos i els que no volen aplaudir.

Però l'autèntic entusiasme no s'ha desencadenat fins que en Macià, sortint de Madrid, ha visitat les terres de Castella, tan cantades pels poetes i pels viatjants catalans.

A l'Escorial, un freret va lliurar, misteriosament, un paper al senyor Macià. Era un missatge compost amb lletra de l'altre món, i que deia així: «*Momias pudridero convencidas estuvimos haciendo el primo durante siglos. Momia Felipe V inconsolable. Esperamos de su bondad que nos respetará el local. Viva Pablo Claris!*»

Però això no va ésser res, comparat amb l'arribada a Avila. Allí, el poble en pes, és a dir, els captaïres, els capellans i els militars frances de servei, varen rebre el senyor Macià i els seus acompanyants amb un entusiasme frenètic. Els crits de *Viva Catalunya libre!*, *viva el Abuelo!* i *mueren el Estado opresor!*, no paraven un moment. Els ànims s'excitaven de tal manera, que el senyor Ventura Gassol, mig per calmar els ànims i mig per complir el règim (feia prop de vint-i-quatre hores que no havia parlat en públic!), va adreçar-se a la multitud i va dir:

—*Hermanos de Castilla: Me sabe mal no poder decir en esta solemne ocasión, que acaba de llegar del Campo de Taragona con el hermano Puig y Ferrater, porque tampoco me creierais. Y es una lástima, porque hace muy bonito. (Ovació i un crit de: ay! no me lo digas...)*

Nosotros, los hermanos de Cataluña, los que hemos luchado por nuestras doctrinas con una fe que sólo igualaron los primitivos cristianos, de modo que casi podríamos llamarnos hermanos de la doctrina cristiana, venimos a Castilla con los

Mentres a Avila cridaven «*Viva Cataluña independiente*», en Companys deia que estimem Espanya amb passió.

Ja feia bé aquella vella...

brazos abiertos, posición un poco incómoda para andar, pero muy apreciada entre los amigos de la cordialidad. Es por eso que, no podemos disimularlo, nos han producido mala impresión esos gritos de «*viva Cataluña libre!*» que acabamos de oír. No es que desconozcamos y no respetemos las justas aspiraciones catalanas, pero na por eso vamos a tolerar que se pongan en cuarentena la soberanía, la idiosincrasia y la unidad de la Patria.»

Després del senyor Ventura Gassol, va parlar en termes semblants en Puig i Ferrater, i com que al cap de dues hores encara no s'havia mogut de la part introductiva del discurs, la caravana el va deixar allí i va guillar cap Aranjuez.

L'arribada a la ciutat dels jardins fou encara més emocionant que la d'Avila. El poble no parava de cridar *Viva Cataluña libre!*, i un grup d'exaltats va cantar *Los segadores*, convenientment traduïts al castellà pels germans Marquina. Machado i Alvarez Quintero, en col·laboració. La policia no va tenir més remei que donar una càrrega. Immediatament va organitzar-se una manifestació de protesta. Els ànims estaven molt excitats, i les paraules que va pronunciar, des del balcó de l'Ajuntament, l'alcalde d'Aranjuez, acabaren de posar les coses al punt de dalt.

—*Si, señores—va dir valentament—: pueblo que merece ser libre, si no se lo dan se lo toma.*

El pas de la comitiva catalana per la població seguí essent saludada amb crits subversius. Els visques a *Cataluña independiente* feien veritablement esgarriar.

De resultes de tot això, la delegació de la Generalitat que es troba a Madrid s'ha reunit, sota la presidència del senyor Macià. A la sortida de la reunió, el senyor Carner ha lliurat la següent nota a la premsa:

«*A pesar de las exaltaciones callejeras de estos días, que la Generalidad no sabría aprobar, y en las cuales se ha patentizado la existencia innegable de un foco de separatismo castellano, tenemos interés en hacer constar que no toleraremos un momento más estas extralimitaciones. Tal como ha declarado el compañero Companys, amamos a España con toda la pasión. De manera que... basta de bromas!*»

Aquesta nota ha produït bon efecte entre els medis conservadors. El nostre líder, senyor Pociello Forradellas, que estigué a punt d'ésser consultat per telèfon, hi donà, de totes maneres, la seva conformitat.

—Altra vegada així, noia?
—Sí... miri... valga anar a despedir en Macià i... amb aquelles empenyes... sap?

Els tramvies seran reservats als matemàtics

Així com Plató havia posat a dalt de la porta de la seva escola un rètol que deia: «Qui no sàpiga geometria que no hi entri», d'ara endavant cada tramvia durà a les seves portes uns rètols que faran així: «Qui no domini les matemàtiques superiors, que no hi pugi». Perquè amb els augments de les tarifes, tan arbitraris i complicats, no hi ha manera d'entendre's, si no esteu molt fort en càlcul.

Per això, per estalviar-se raons, els viatgers, abans d'ésser admesos, seran objecte d'un petit examen a la plataforma. —Com anem de logaritmes? —farà el cobrador a un bon senyor gras i acalorat.

—Ja veurà, des del batxillerat no els he tornat a mirar la cara.

—Doncs, baixi.

—Defineixi què és una funció de primer grau.

—De primer grau... de primer grau... ¿que vol dir el cinema?

—A baix!

Sense anar més lluny, l'altre dia no van deixar pujar en Vidal i Guardiola dalt d'un treneta, per poc preparat.

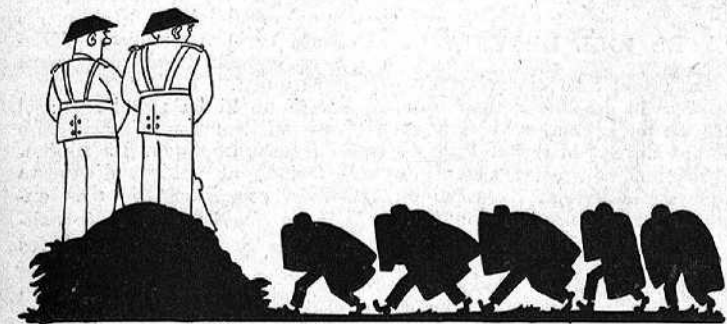
Sort que ara només s'hi ha ficat el doctor Aiguader; però l'amic Vachier aprofita les calors per anar a Alemanya a estudiar de tramvies. Estem salvats!

Els venedors d'automòbils a bon preu i els sabaters i atacornadors estan d'enhorabona.

Si és que també no se'ls estudia el senyor Vachier.

Aquest és el primer número d'«El Be Negre» que val vint cèntims.

Déu faci que no sigui l'últim!

— ¡Cielos! Unos embozados! Qué será tanto misterio?
— ¡Disimule hombre. Son los cinco que no votaron el Estatuto, que regresan a Barcelona.

Lluís Companys o «La Passionària» política

El «Full Oficial del Dilluns» ens ha trepitjat un interviu que pensàvem fer amb en Lluís Companys. De totes maneres —el mal ja no té remei— podem acontentar-nos reproduint uns fragments de les declaracions del personatge de l'Esquerra.

«La discussió de l'Estatut —diu el senyor Companys— ha de mantenir-se en un pla d'amor.»

I més avall:
«Les Constituents—afegeix— són el laboratori nacional on l'amor de tots forja la nova Espanya.»

I finalment:
«Diguem-ho nosaltres ben alt i ben clar: estimem Espanya amb tota passió. Ens sentim dins d'ella i per aquest amor lluitarem vers una Patria generosa.»

Aquestes declaracions, ultra la seva finor política, demostren que el senyor Companys té una dialèctica que, en certa manera, fa suposar que l'ex-governador de Barcelona no haurà estat pas dels més desafortunats en les tendres lluites de l'amor. Quina passió! Quina vehemència! Quin frenesi!

Això, veuen, el nostre Pociello Forradellas no ens ho farà mai.

Llàstima que aquestes apassionades afirmacions del senyor Companys s'hagin vist enterbolides per les extemporànies aclamacions d'aquests exaltats d'Avila i d'Aranjuez que han cridat *Viva Cataluña independiente!*

On s'és vist!

Llegim que l'Alcalde de Colònia, que vol fer tots els possibles per anivellar l'economia del seu Municipi, ha suspès totes les obres que no són absolutament indispensables i, predicant amb l'exemple, ha renunciat a l'ús de l'automòbil oficial.

Ens hi jugaríem un peix que aquest Alcalde de Colònia devia ésser un dels darrers puntals de la monarquia alemanya.

A Saragossa poden estar tranquils:

Antonio Montaner ha dimissió el càrrec de governador

El senyor Antonio Montaner, abans de governador de Saragossa, ho era de Sevilla; i abans d'anar a Sevilla havia estat orador grandiloquent a Barcelona. Entre Ciceró i Rius i Taulet.

Els sevillans se'n recordaran tota la vida: sempre serà aquell governador que, mogut d'un afany de popularitat, quan rebia unes comissions de patrons i obrers, deia:

—*Que hable un representante de los obreros.*

I acabat:

—*Ahora—i aquí una ganyota displicent—, ahora que hable un burgués.*

Aquest governador havia sortit més «sevillà» que els sevillans nadius. No passava, i per això va haver de passar de llarg... és a dir, tocar el dos.

Y que ahora los sevillanos se las compongan sin él...

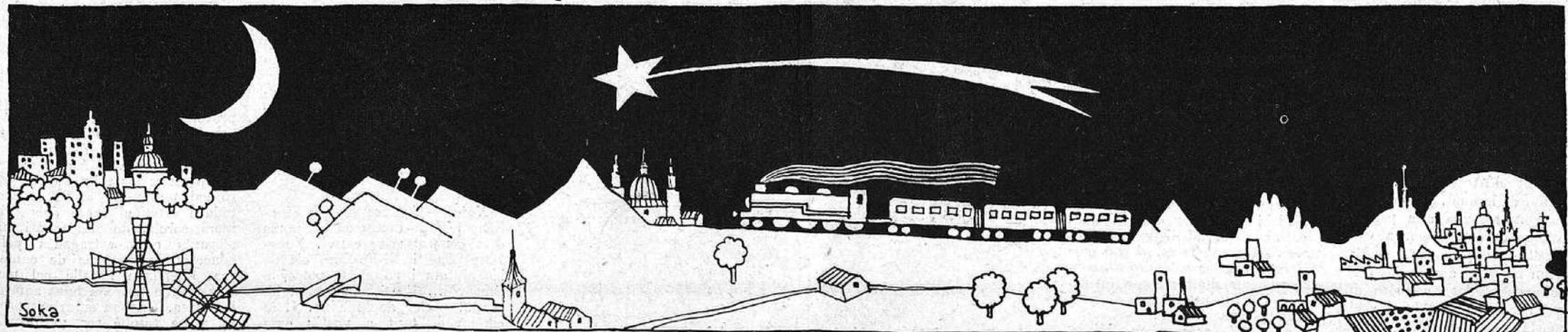
No cal comentar, sabuda com és dels nostres lectors, quina traca va celebrar la marxa de l'eloqüent i eloqüaç personatge.

De Sevilla a Saragossa. Tots els agitadors l'hi seguien. Saragossa aviat era, com deia don Antoni Montaner informant una causa per robatori de gallines, a la Sala Criminal (que no és sinònim de la sala del crim), era «*Un campo de Agramante*». De manera que el governador podia aplicar-se allò de D. Juan Tenorio:

Adonde quiera que voy va el escándalo conmigo.

Però sort tenen a Saragossa que, per tal de comparèixer davant la comissió parlamentària que fa l'enquesta dels fets de Sevilla, li ha calgut dimidir. A Saragossa diuen allò de *Dios aprieta, pero no ahoga* i li han tret una jota que fa:

La Virgen del Pilar dice que no quiere a Montaner; que le gusta estar tranquila y con él no puede ser.

EL VIATGE DEL TREN DE L'ESTATUT

No ha vingut tant de pujada com semblava

